

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W KOMENDZIE MIEJSKIEJ PSP W SZCZECINIE

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Komendzie Miejskiej PSP zwane dalej *Standardami* zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małych dzieci.
2. Ilekroć w *Standardach* jest mowa o:
  - 1) funkcjonariuszach/ pracownikach cywilnych - wszyscy funkcjonariusze oraz pracownicy cywilni Komendy Miejskiej PSP, którzy poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej (szkolenia, ćwiczenia) i prewencji społecznej w komendzie mają kontakt z małoletnimi.
  - 2) krzywdzenie małego dziecka - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małego dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym funkcjonariuszy i pracowników cywilnych komendy lub zagrożenie dobra małego dziecka, w tym jego zaniedbywanie,
  - 3) małe dziecko - osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
  - 4) opiekun małego dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji i stanowieniu o małym dziecku, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy.
  - 5) Zespół ds. Ochrony Małych Dzieci - dalej zwany *Zespołem*; jest to zespół utworzony z trzech funkcjonariuszy, wyznaczonych przez Komendanta Miejskiego PSP w Szczecinie do sprawowania nadzoru nad realizacją *Standardów*.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a funkcjonariuszami i pracownikami cywilnymi

§ 2

1. Komendant Miejski PSP w Szczecinie jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie *Standardów* w komendzie. Komendant, w celu realizacji postanowień zawartych w *standardach* powołuje trzyosobowy Zespół ds. Ochrony Małych Dzieci, który w jego imieniu sprawuje nadzór nad realizacją i przestrzeganiem przedmiotowych *standardów*.
2. Komendant Miejski PSP w Szczecinie zapoznaje funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych ze *Standardami* oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami*. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych *Standardów*.

§ 3

1. Komendant Miejski PSP w Szczecinie przed dopuszczeniem funkcjonariusza/ pracownika cywilnego do działalności związanej z edukacją małych dzieci sprawdza ww. w Rejestrze Sprawców Przystępstw na tle Seksualnym, zwanym dalej *Rejestrem*. Osoba figurująca w *Rejestrze* nie może zostać dopuszczona do pracy z małoletnimi.
2. W celu monitorowania bezpieczeństwa w komendzie, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, *Zespół* dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania funkcjonariuszy/ pracowników cywilnych w *Rejestrze*.
3. Poza sprawdzeniem figurowania osób w *Rejestrze* funkcjonariusz/ pracownik cywilny podpisuje oświadczenie, którego wzór stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszych *Standardów*.
4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec funkcjonariusza/ pracownika

cywilnego postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu, Komendant niezwłocznie odsuwa taką osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy/ pracowników cywilnych jest działanie na rzecz dobra małoletnich.
2. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy funkcjonariusz/ pracownik cywilny jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu oraz zachowań niedozwolonych.
4. Decyzje, dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
5. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość, a także poprawność relacji zachodzących pomiędzy funkcjonariuszami/ pracownikami cywilnymi a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
6. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni, którzy mają świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 5

1. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni w kontakcie z małoletnimi:
  - 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem;
  - 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają;
  - 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny funkcjonariusza/ pracownika cywilnego z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
  - 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (np. zabawa, itp.).

§ 6

1. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.

2. Jeśli funkcjonariusz/ pracownik cywilny musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez komendę to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 7

1. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku powzięcia przez funkcjonariusza/ pracownika cywilnego podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ww. ma obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Komendanta Miejskiego PSP w Szczecinie.
3. Interwencja podejmowana jest przez *Zespół* pod przewodnictwem Komendanta.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zastępcę Komendanta Miejskiego PSP w Szczecinie.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony funkcjonariusza/ pracownika cywilnego wchodzącego w skład *Zespołu*, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.
6. W miarę możliwości do udziału w interwencji można dodatkowo zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§ 8

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 9

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszych *Standardów*.
2. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Komendantowi oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

§ 10

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez funkcjonariusza/ pracownika cywilnego, to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Komendant w obecności *Zespołu* przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Komendant organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje

informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku gdy funkcjonariusz/ pracownik cywilny dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, *Zespół* pod przewodnictwem Komendanta powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać funkcjonariusza/ pracownika cywilnego podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 11

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.
3. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzan o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

§ 13

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo *Zespół* na wniosek Komendanta sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia, *Zespół* sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

Rozdział 4

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres Zespołu ds. Ochrony Małoletnich

§ 14

Zespół obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny *Standardów* w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

§ 15

1. *Zespół* monitoruje realizację *Standardów*, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w *Standardach* prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
2. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w *Standardach Zespołowi*, a także zgłaszać wszelkie incydenty naruszania *Standardów*.

3. Uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania *Standardów Zespól* przekazuje Komendantowi.
4. Wszelkich zmian w *Standardach* dokonuje Komendant.

Rozdział 5

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 16

1. *Standardy* są dokumentem ogólnodostępnym dla funkcjonariuszy/ pracowników cywilnych.
2. Opiekunowie małoletnich zostają zapoznani ze *Standardami*. Opiekunowie składają oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami*. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszych *Standardów*.
3. W oparciu o niniejsze *Standardy Zespól* opracowuje skróconą wersję *Standardów* zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni zostają zapoznani z treścią *Standardów* oraz skróconą wersją *Standardów*. Skrócona wersja *Standardów* stanowi *Załącznik nr 5*.

Rozdział 6

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§ 18

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji funkcjonariusze/ pracownicy cywilni powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Komendant może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego.

Rozdział 7

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 19

1. Funkcjonariusze/ pracownicy cywilni uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Upublicznienie przez funkcjonariusza/ pracownika cywilnego wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

§ 20

1. *Standardy* wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. *Standardy* zostają wywieszane w widocznym miejscu w Komendzie Miejskiej PSP w Szczecinie oraz w Jednostkach Ratowniczo - Gaśniczych i na stronie internetowej.